
SILO - OZNÁMENIE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Vypracovali:

Ing. Drozd Roman

Ing. Ulianko Jaroslav

Obsah

I.	Základné údaje o navrhovateľovi.....	4
1.	Názov.....	4
2.	Identifikačné číslo	4
3.	Sídlo	4
4.	Oprávnení zástupcovia navrhovateľa	4
5.	Kontaktné osoby pre relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie ...	4
II.	Názov zmeny navrhovanej činnosti	4
III.	Údaje o zmene navrhovanej činnosti.....	5
1.	Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).	5
2.	Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinné a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).	5
3.	Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.	7
	Zmena nebude mať negatívny vplyv na ŽP, Zníži sa doprava cukru z cukrovaru do externých skladov a z externých skladov do cukrovaru. Všetko ostatné sa bude používať ako doteraz.	7
4.	Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.....	7
	Stavebné povolenie zmenou integrovaného povolenia.	7
5.	Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.	7
6.	Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.	7
IV.	Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických	22
V.	Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie	23
VI.	Prílohy:.....	23
1.	Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia	23
	Cukrovar bol posudzovaný MŽP SR, Viď prílohy.	23
2.	Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe.....	23

3. Výpis z katastra nehnuteľností	25
4. Vyjadrenie dotknutého štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny	25
5. Stanovisko príslušného orgánu územného plánovania, či zmena navrhovanej činnosti je v súlade s platnými územnoplánovacími dokumentáciami platnými pre dané územie	25
6. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti	25
VII. Dátum spracovania	26
VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľ'a oznámenia	26
IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľ'a	26

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Považský cukor, a.s.

2. Identifikačné číslo

35 716 266

3. Sídlo

Cukrovarská 311/9
914 11 Trenčianska Teplá

4. Oprávnení zástupcovia navrhovateľa

Ing. Adámek Tomáš, Prokurista, Cukrovarská 311/9, 914 11 Trenčianska Teplá,
tel.:032/6558602, 0911931993

5. Kontaktné osoby pre relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Jaroslav Ulianko, 032/6558611, 0903240396
Jozef Tydlačka, 032/6558634, 0903280630
Cukrovarská 311/9, 914 11 Trenčianska Teplá,

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Stavba cukorného sila o skladovacej kapacite 30 000 t.

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).

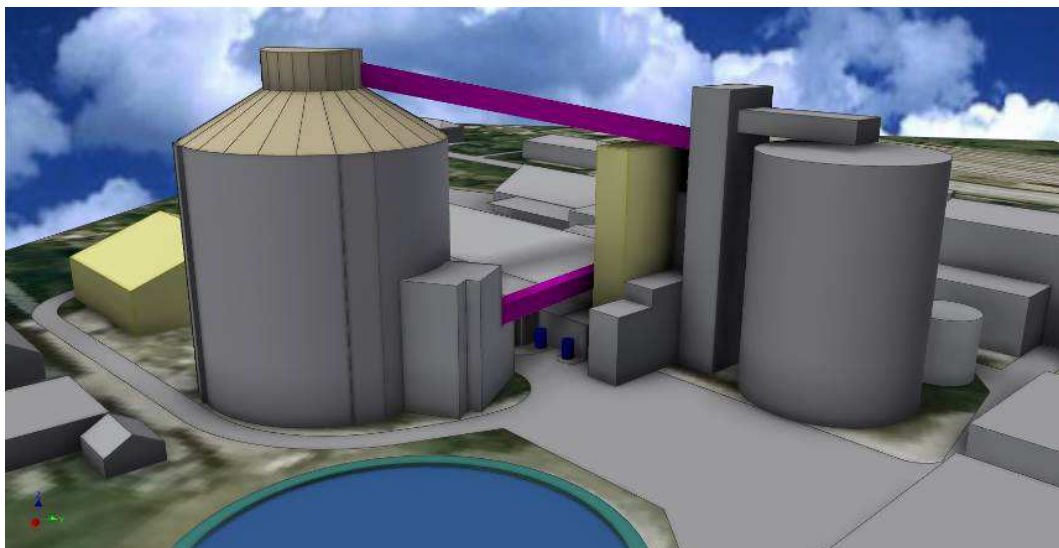
Miestom realizácie navrhovaného zámeru je areál akciovej spoločnosti Považský cukor a.s. v katastrálnom území obce Trenčianska Teplá, okres Trenčín v Trenčianskom kraji, parcelné číslo 1536. Ide o v súčasnosti prevádzkovaný cukrovar, nachádzajúci sa na severnom okraji spomínanej obce Trenčianska Teplá v susedstve s hlavnou železničnou traťou ŽSR Bratislava – Žilina (viď obr.č.1).

Podľa platného územného plánu obce Trenčianska Teplá je priamo dotknutý areál Považského cukru a.s., ako aj jeho okolitý priestor určený na priemyselné využitie.

2. Stručný opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovínové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície).

Akciová spoločnosť Považský cukor, Trenčianska Teplá spracováva každoročne počas obdobia cukrovarníckej kampane približne 5800 t cukrovej repy denne (maximálne 7440 t/deň), vyrába okolo 600 t cukru denne (maximálne 650 t/deň), pričom časť cukru skladuje ako ťažkú šťavu a z nej následne po repnej kampani, v období ťažkoštiavnej kampane vyrába tiež cukor.

Na voľnej ploche vedľa haly E2 bude silo postavené v pozícii s čo najkratšími trasami dopravníkov smerom od veže súčasného sila a od nového sila k skladu E2.

Vo veži súčasného sila bude na súčasný korčkový dopravník pripojený dopravník pre zásobovanie nového sila cukrom. Tento dopravník bude mať stúpanie 11° smerom k novému silu. Pre dopravu cukru z nového sila do baliarne E2 a pre nakladanie cisterien bude vybudovaný most spájajúci nové

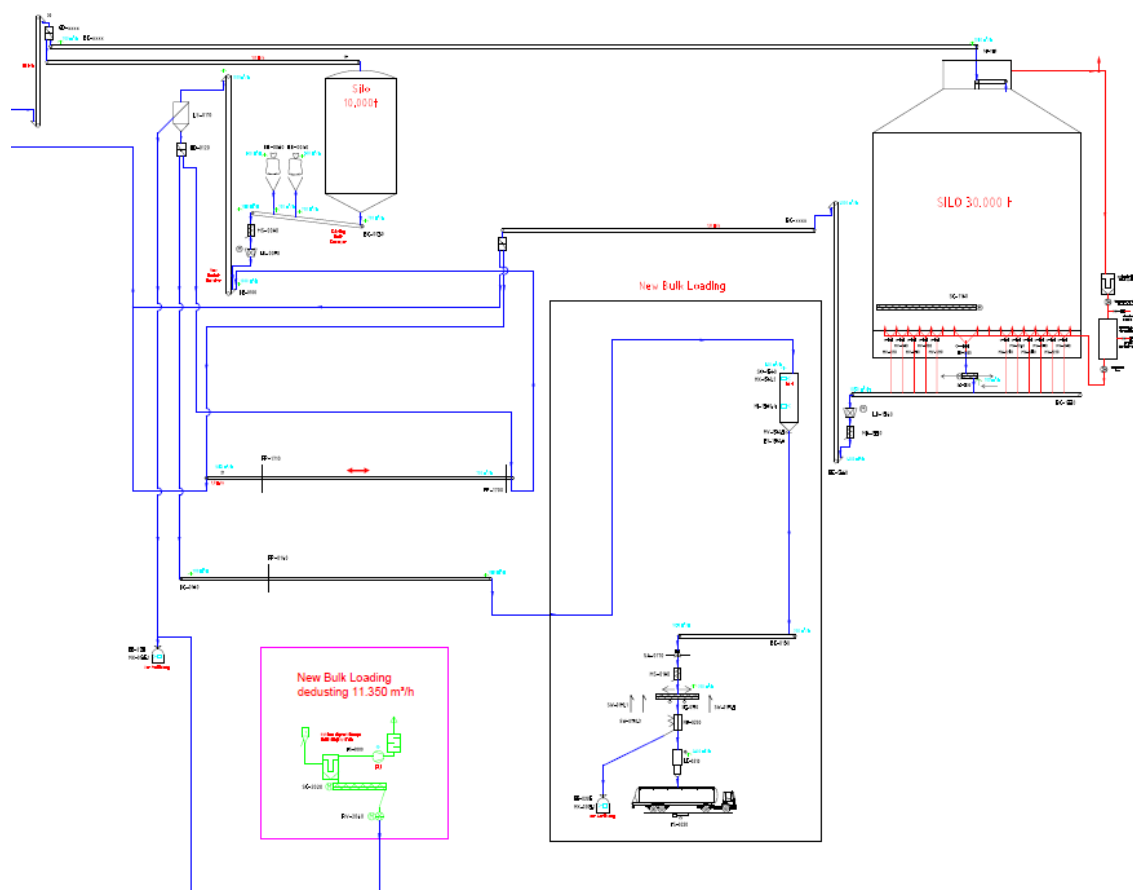
silo s budovou E2. Most bude vyhotovený vodorovne (bez stúpania) a začína v budove E2 nad dopravníkom zo súčasného sila. Napojenie na existujúce budovy bude zrealizované tak, aby nepoškodilo statiku existujúcich budov.

Zariadenia v rámci investície budú dimenzované na kapacitu 100 t/h pre budúce zvyšovanie kapacity nakladania a balenia.

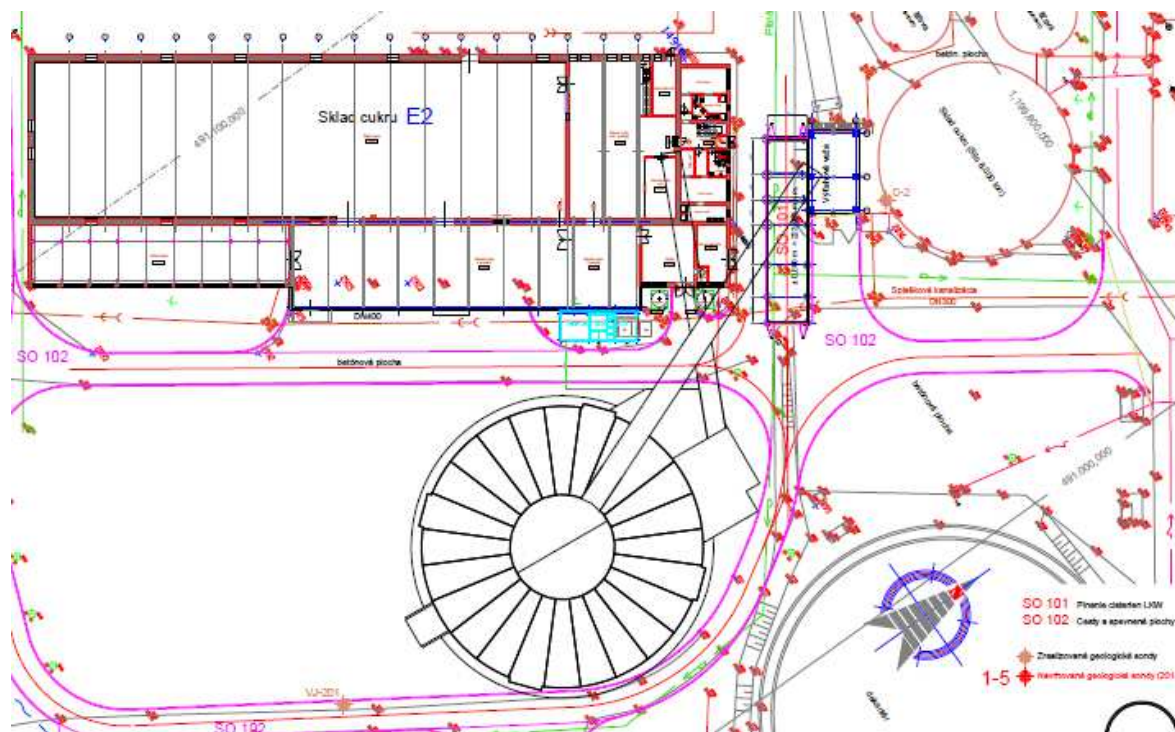
K silu bude postavená budova pre podporné technické zariadenia – odprášenie a kondicionovanie.

Nové silo bude mať valcový tvar, bude postavené na základovej doske a založené na pilótach (188 pilót s hĺbkou 16m). Dno sila bude betón s ocelovým armovaním so zabudovanými potrubiami pre prevetrávanie. Stena sila bude betónová s ocelovým armovaním, predpätá. Vnútna stena bude natretá epoxidovým náterom vhodným pre styk s potravinami, z vonkajšej strany bude elektrické vykurovanie, 120 mm hrubá nehorľavá tepelná izolácia a odvetraná fasáda z trapézového plechu.

Schematické znázornenie dopravných ciest v napojení na nové silo

Situácia so zakreslením polohy nového sila

3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie.

Zmena nebude mať negatívny vplyv na ŽP, Zníži sa doprava cukru z cukrovaru do externých skladov a z externých skladov do cukrovaru. Všetko ostatné sa bude používať ako doteraz..

4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

Stavebné povolenie zmenou integrovaného povolenia.

5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.

Nepredpokladá sa cezhraničný vplyv

6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí.

VYMEDZENIE DOTKNUTEHO ÚZEMIA

Širšie záujmové územie sa nachádza v oblasti údolnej nivy rieky Váh. Prevažná časť vôd tečie v umelo vybudovanom Nosickom kanáli, ktorý preteká paralelne so západnou hranicou katastrálneho územia obce Trenčianska Teplá.

Ako záujmové územie pre charakteristiku jednotlivých zložiek životného prostredia možno pre účely tohto zámeru vymedziť katastrálne územie obce Trenčianska Teplá. V niektorých prípadoch je však z praktických dôvodov riešené rozsiahlejšie územie (napr. okres, príp. kraj).

Za priamo dotknutý areál možno považovať areál existujúceho cukrovaru akciovej spoločnosti Považský cukor, ktorý je zo severnej a východnej strany ohraničený poľnohospodársky využívanými plochami, z južnej strany intravilánom obce a zo západu železničnou traťou Bratislava – Žilina.

GEOLOGICKÉ POMERY

Iľavská kotlina z geotektonického hľadiska predstavuje medzihorskú neogénnu depresiu, ktorá je pokračovaním trnavskej priehlbne Podunajskej panvy. Smer a konfiguráciu dna kotliny podmienili poklesové zlomové pásma a erozívna činnosť Váhu.

Podložie kotliny tvoria prevažne horniny mezozoika jednotiek Centrálnych Karpát a horniny paleogénu. Geneticky k nim patrí aj spodné neogénne súvrstvie spodnomiocénneho veku - egenburg, ktoré sa usadilo ešte pred prehĺbením dna kotliny. Samotnú kotlinovú výplň tvorí súvrstvie mladšieho neogénu - pliocén a kvartéru.

Pliocénne vrstvy majú misovitú stavbu so sklonom do stredu kotliny. Patria ku faciálno - genetickému komplexu limnicko - fluviálnych sedimentov molasovej formácie, pričom ich podstatnú časť tvorí fácna fluviálnych polymiktných štrkopieskov s vložkami piesčitých a pestrých ílov.

V blízkosti samotnej lokality najvyššie vrstvy neogénu sú tvorené štrkopieskami s vložkami pieskov a ílovitých hĺn až ílov, alebo až pieskami s vložkami ílovitých hĺn. Vložky stredne až hrubozrnných pieskov, ktoré sa tu vyskytujú, sú častejšie a mocnejšie (niekedy aj viac ako 2 m) oproti kvartérnemu nadložíu. Vložky ílov majú vo vrchných polohách (10 - 15 m pod terénom) len malú mocnosť. Štrkopiesky neogénu prechádzajú zväčša spojito do kvartérneho súvrstvia a možno ich rozlíšiť len podľa väčšej uľahnutosti, hnedožltej farby a minimu valúnov granitu.

Kvartérny pokryv má najväčší význam z hľadiska možných vplyvov posudzovanej činnosti. Zastupujú ho dve súvrstvia, pleistocénne až holocénne štrky a štrkopiesky fácne "koryta vodného toku" a holocénne prevažne piesčité až ílovito - piesčité hliny fácne "povodňových hĺn". Ich celková mocnosť sa pohybuje okolo 10 m, pričom má tendenciu stúpať do stredu údolia (v priestore cukrovaru bola zistená max. mocnosť 9 m, v strede údolia medzi Nemšovou a Trenčianskou Teplou 15 m).

Štrky a štrkopiesky sa vyznačujú značnou heterogenitou svojho zloženia, premenlivým podielom piesčitej a štrkovitej fácne. Valúny sú prevažne dobre opracované, z petrografického hľadiska ide o granity, pieskovce, vápence, zlepenice a kvarcity. Ich veľkosť sa pohybuje od 10 - 25 cm, ojedinele aj viac (40 cm). Najvrchnejšia vrstva prevažne piesčitých hĺn predstavuje sedimenty uložené za povodňových stavov Váhu. Podradne v nich môžu vystupovať aj hlinité piesky či hlinito - piesčité štrk. V areáli cukrovaru sa ich mocnosť pohybuje od 2 - 3 m.

Povrch územia tvoria miestami nepravidelne rozložené antropogénne sedimenty rozličnej mocnosti a zloženia, pričom špeciálne treba spomenúť na veľkej ploche rozložené ílovito - hlinité kaly, pochádzajúce z umelého odkaliska predmetného cukrovaru.

INŽINIERSKO-GEOLOGICKÉ VLASTNOSTI HORNÍN

V miestach zakladania objektov boli v roku 2004 zrealizované geologické sondy, ktorých výsledky reprezentuje nasledovný profil:

0,000 → 0,600 Betón s asfaltovým kobercom

0,600 → 1,100 Hlina piesčitá, modro šedá, tuhá F3/MS

- 1,100 → 2,100 Hlina piesčitá so štrkom, šedá, tuhá F3/MS
- 2,100 → 2,800 Hlina ílovitá, tmavohnedá, tuhá F6/CL
- 2,800 → 3,500 Štrkopiesok piesčito-hlinitý, valúny Φ do 5 cm,
výplň hlina hnedá, tuhá G3/G-F
- 3,500 → 5,200 Štrkopiesok piesčitý silno zahlinený, hnedo šedý,
valúny Φ do 15 cm, stredne uľahlý G4/GM
- 5,200 → 6,600 Štrkopiesok piesčitý slabo zahlinený, svetlo šedý, polymiktný
valúny Φ do 10 cm, stredne uľahlý G3/G-F
- 6,600 → 7,200 Štrkopiesok piesčitý zakalený, tmavošedý až hnedo šedý,
valúny Φ do 15 cm, stredne uľahlý G3/G-F
- 7,200 → 10,400 Štrkopiesok piesčitý slabo zahlinený, svetlo šedý až hnedo šedý,
valúny Φ do 15 cm, stredne uľahlý G3/G-F
- 10,400 → 15,000 Štrkopiesok ílovitý, šedo hnedý, žltohnedý s vložkou žltohnedého ílu tuhej konzistencie G5/GC.

Z hľadiska zakladania objektov inžiniersko-geologický prieskum hodnotí podľa STN 73 1001 základové pomery priamo dotknutého areálu ako zložité a doporučuje zakladať stavebné objekty plošne na štrkopiesčitých vankúšoch, resp. na hĺbkových pilótach, t.j. podľa zásad 3. geotechnickej kategórie. Hladina podzemnej vody má relatívne vysokú úroveň a jej kolísanie je v priamej hydrodynamickej závislosti na hladine v rieke Váh a derivačného kanála Vážskej kaskády.

Holocénne povodňové hliny sú v záujmovom území reprezentované najmä piesčitými hlinami prevažne tuhoplastickej, miestami mäkkej konzistencie. Miestami sú na nich usadené ílové kaly z prania repy. Podľa STN 73 1001 sú hliny charakterizované v triede F6 typ CI, kaly v triede F8 ako íl s vysokou plasticitou.

GEODYNAMICKÉ JAVY

V rajóne sprašových sedimentov je členitosť reliéfu spôsobená výskytom početných erózných dolín a výmoľov. Z ďalších geodynamických javov sa tu často vyskytuje podmývanie brehov. Výskyty presadania spraší bývajú spôsobené najčastejšie ľudskými zásahmi. V území rajónu údolných riečnych náplavov sa uplatňuje najmä bočná erózia vodných tokov a podmáčanie územia pri vysokých vodných stavoch.

Aktivita geodynamických javov v území je veľmi nízka. Z antropogénnych geodynamických javov sa je možné zmieniť najmä o násypoch. Tieto sú súčasťou, resp. predstavujú nielen umelý kanál Váhu, ale zvyšky po nich sa nachádzajú aj po obvode bývalých usadzovacích lagún a v miestach koncentrovaného ukladania odpadov.

Erózna činnosť v starom koryte Váhu je v podstate stabilizovaná a aktivizuje sa len počas povodňových stavov. V území sa lokálne vyskytuje aj veterná erózia a to na lokalitách bez rastlinnej pokrývky.

Prírodné endogénne javy sa v území prejavujú stupňom seizmicity. Podľa STN 730036 platí pre túto oblasť prirodzená seizmická aktivita max. 7° M.C.S. Podľa Atlasu SSR je však maximálna intenzita len 6° M.C.S. Zemetrasná aktivita i_0 je rovná alebo väčšia ako 6° M.C.S. na 1000 km² za 100 rokov s 0,3 až 1 epicentrom.

LOŽISKÁ NERASTNÝCH SUROVÍN

Posudzovaná lokalita ani jej blízke okolie nie sú zaradené medzi vyhradené ložiská štrkopieskov a nie sú uvedené ani v pasportizácii ložísk "Regionálnej štúdie nerastných surovín okresov SR - okres Trenčín" z roku 1993. V širšom okolí najmä SZ od miestnej časti Dobrá existuje niekoľko prevažne menších starých lomov, ktoré však ležia mimo aluviálnej nivy.

GEOMORFOLOGICKÉ POMERY

Širšie záujmové územie patrí do geomorfologickej sústavy Alpsko - himalájskej, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, oblasti Slovensko - moravské Karpaty, celku Považské podolie, oddielu Ilavská kotlina.

Reliéf územia má prevažne rovinný charakter, no v miestach koryta starého ramena Váhu existujú aj výraznejšie disekcie. Osobitným reliéfovým prvkom je umelý derivačný kanál a jeho hrádze, ktoré sa tiahnu niekoľko metrov nad okolitým povrchom. Celkový rovinný charakter je výsledkom erózo - akumuláčnej činnosti Váhu, ktorý tu vytvoril rozsiahlu aluviálnu nivu. Jej šírka dosahuje 2,5 - 3,0 km. V južnom smere dochádza postupne k jej výraznému zúženiu do prielomu Váhu v Trenčianskej bráne. V širšom okolí, na úpätí svahov okolitých pohorí, je vytvorený typický morfológický prvok údolí stredných a dolných častí väčších riečnych tokov - riečne terasy. Ich zvyšok, ktorý lemuje v týchto miestach východný okraj kotliny predstavuje však pravdepodobne len pseudoterasu, zvýraznenú vrstvou spraší. Spolu s nimi vytvára až 25 m vysoký stupeň, ktorý je miestami rozrušený a od erodovaný ľavostrannými prítokmi Váhu (Kolačinský potok, potok Teplička). Nadmorská výška územia sa pohybuje okolo 220 m.n.m., pričom jeho úklon južným smerom je len veľmi mierny.

KLIMATICKÉ POMERY

Záujmové územie patrí podľa klimatických oblastí do oblasti teplej (počet letných dní v roku je nad 50), podoblasti mierne vlhkej a okrsku teplého, mierne vlhkého, s miernou zimou (priemerná teplota v januári je nad -3°C).

Podľa klimatogeografických typov patrí záujmového územia do typu kotlinovej klímy (mierne suchá až vlhká klíma, veľká inverzia teploty).

Priemerný ročný počet dní s hmlou pre údolie Váhu v záujmovom území je 60 – 85 dní. Priemerný ročný počet dní s hmlou pre svahové podhorské polohy v záujmovom území je 20 – 50 dní. Vzhľadom na počet dní s hmlou, ktoré môžu mať význam z hľadiska bezpečnosti dopravy, sú významné mesiace október až január (cukrovarnícka kampaň).

Záujmové územie patrí medzi priemerné inverzné polohy.

Počet dní so snehovou pokrývkou sa pohybuje medzi 40 – 60-timi dňami s priemernou výškou snehovej pokrývky za rok 8,6 cm.

HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

VODNÉ TOKY

Vodné toky záujmového územia a jeho okolia spadajú do povodia rieky Váh, tečúcej mimo záujmového územia, neďaleko dotknutej obce Trenčianska Teplá.

Regulácie a energetické využitie Váhu spôsobili výrazné narušenie prirodzeného režimu prietokov a teda aj podzemných vôd poriečnej nivy. Došlo k výraznému poklesu hladín podzemných vôd - pôvodné koryto Váhu podzemné vody prevažne drénuje. Zmena režimu viedla aj k zníženiu samočistiacej schopnosti a teda k zhoršeniu kvality vôd.

Malá sklonitosť územia bola príčinou meandrovania toku v minulosti. Súčasné inundačné územie je značne zredukované - obmedzené ochrannou hrádzou a telesom Biskupického a Nosického kanála. Prietoky pôvodným korytom sú nepravidelné, závislé na prítokoch, resp. na stratách z telesa kanála.

Priamo cez záujmové územie tečú dva vodné toky – Teplička a Kolačinský potok, po južnej hranici preteká Dobranský potok. Paralelne so západnou hranicou tečie umelo vybudovaný Nosický kanál, ktorý v Trenčíne priberá už spomenutý vodný tok Tepličku.

Upravený vodný tok Teplička má z pravej strany toku (tzn. zo severne položeného územia) drenážne účinky, zatiaľ čo ľavobrežné (južné) územie napája.

VODNÉ PLOCHY

V záujmovom území sa nachádza iba niekoľko malých vodných plôch v blízkosti Nosického kanála, ktoré sú pozostatkom po ťažbe štrku. Po opustení ťažobných jám sa na ich mieste vyvinuli bohaté mokradňové spoločenstvá.

PODZEMNÉ VODY

Z hľadiska tvorby zásob patria podzemné vody záujmového územia ku hydrogeologickému rájonu QN 037 - kvartér a neogén Ilavskej kotliny, subrajónu VH 10, s využiteľnými zásobami $5-10 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$. Hydrogeologické pomery širšieho okolia sú dané geotektonickou stavbou územia, geomorfológiou terénu a zrážkovými pomermi. Podzemné vody vytvárajú v tomto území niekoľko horizontov. V neogénnych súvrstviach majú veľmi často napätý charakter, ale od kvartérnych sedimentov ich izolujú vložky izolátorov - íly, hliny. Najvýznamnejším kolektorom podzemných vôd sú však pleistocénne štrky a štrkopiesky, u ktorých sa pohybuje k_f v ráde $\times 10^{-3} \text{ m.s}^{-1}$. Hladina podzemnej vody má v nich voľný alebo len mierne napätý charakter. Smer pohybu podzemných vôd tohto horizontu zodpovedá generálnemu smeru priebehu údolia. Lokálne je ovplyvňovaný aj morfológiou a sklonom neogénneho podložia a skrytými prestupmi z východných svahov Strážovských vrchov. Prirodzený režim vôd je tu, tak ako aj v širšej oblasti, výrazne narušený existenciou umelého kanála. Hoci Nosický kanál nepredstavuje dokonale nepriepustnú hranicu (pod hydrocentrálou Dubnica bola zistená jeho drenáž podzemných vôd) zabraňuje prirodzenému prepojeniu povrchových vôd rieky s podzemnými vodami jej náplavov. Najmä z tohto dôvodu sa pohybuje rozkyv hladiny v štrkopieskoch prevažne len do hodnoty 3 m, ktorú prevyšujú len extrémne stavy.

Na základe vyššie popísaných pomerov možno konštatovať, že rozhodujúci význam pre formovanie podzemných vôd majú atmosferické zrážky v priestore aluviálnej nivy, ale aj priľahlých údolných svahov. V záujmovom území môžu byť významnejším zdrojom podzemné vody prestupujúce z fluviálnych náplavov Tepličky, prípadne aj z mezozoického podložia na okraji nivy. Z hľadiska chemického zloženia ide o vody kalcium - magnézium hydrogénuhličitanového typu, ktoré sú stredne mineralizované, s neutrálnou pH reakciou. Často v nich presahujú obsahy síranov, mangánu a železa normované hodnoty pre pitnú vodu - STN 75 7111. Taktiež vykazujú agresivitu najmä na oceľ, slabú aj na betón z portlandského cementu.

PRAMENE A PRAMENNÉ OBLASTI, TERMÁLNE VODY

V priamo dotknutom areáli sa nenachádzajú žiadne pramene ani vrty podzemnej vody.

V záujmovom území sa v blízkosti miestnej časti Dobrá nachádza prameň Jazero. Prameň je zachytený 3 - mi studňami, z ktorých sa čerpá 80 l.s^{-1} vody a aj napriek tomu prúdi väčšie množstvo podzemných vôd z tejto oblasti k vodnému zdroju Dobrá. Samotný vodný zdroj Dobrá, nachádzajúci sa smerom na juh od priamo dotknutého areálu v smere prúdenia podzemných vôd má výdatnosť 50 l.s^{-1} . Podieľa sa na zásobovaní vodou obce Trenčianska Teplá a mesta Trenčín. Uvedený vodný zdroj predstavujú dve vŕtané studne realizované v r. 1973. V r. 1987 bol podaný návrh na vymedzenie pásiem hygienickej ochrany:

1. stupňa - $100 \times 100 \text{ m}$
2. stupňa - polomer 200 m .

V r.1988 bolo vyhlásené rozhodnutím ČJ PLH 1564/1988 - 405 Okresným národným výborom Trenčín PHO II. stupňa - vonkajšie pásmo vodného zdroja Dobrá.

Najbližší termálny prameň v okolí záujmového územia je registrovaný v Trenčianskych Tepliciach s teplotou vody 40°C .

VODOHOSPODÁRSKY CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Priamo dotknutý areál nezasahuje do žiadnej z vyhlásených chránených vodohospodárskych oblastí.

Samotným záujmovým územím však prechádza hranica chránenej vodohospodárskej oblasti Strážovské vrchy.

PÔDY

PÔDNE TYPY A DRUHY

Dominantným pôdnym typom záujmového územia sú fluvizeme typické karbonátové, ktoré vznikli na akumulovaných fluviálnych náplavoch Váhu s vysokým obsahom Ca. V minulosti boli tieto pôdy pravidelne zaplavované, v dôsledku čoho bol proces tvorby humusu pravidelný narušovaný. V súčasnosti sú tieto pôdy degradované vplyvom odstránenia možnosti záplav a prísunu živín, stratou kontaktu s podzemnou vodou, resp. výrazným poklesom hladín podzemnej vody v pôdnom profile a v neposlednom rade poľnohospodárskymi aktivitami (orba, hnojenie a pod.).

Sú to pôdy s vysokým obsahom humusu a živín, so stredne ťažkým zrnitostným zložením a s humusovým horizontom hrubším ako ornica. V podloží pôdneho profilu sú štrkopieskové nivné sedimenty. V terénnych depresiách sa môžu vyskytovať tiež fluvizeme glejové.

Pri napojení na štátnu cestu Trenčianska Teplá - Nová Dubnica na miernom svahu a terase sú na malej výmere luvizeme na sprašových hlinách. Sú nízko humózne, s tenkým humusovým horizontom. Na svahu sa miestami vyskytujú terasové zahlinené štrky.

V intraviláne záujmového územia sa vo veľkej miere vyskytuje typ antropogénnej pôdy - kultizem.

Z hľadiska pôdných druhov sú pôdy záujmového územia prevažne hlinité.

STUPEŇ NÁCHYLNOSTI NA MECHANICKU A CHEMICKÚ DEGRADÁCIU

V záujmovom území sa vzhľadom k sklonitosti územia vodná erózia neprejavuje. Riziko veternej erózie je vzhľadom k pomerne častému bezvetriu nízke, vzrastá však na rozsiahlejších lánach bez vegetačného krytu a krovinových remízok.

BIOTA

POTENCIÁLNA PRIRODZENÁ VEGETÁCIA

Z fytogeografického hľadiska patrí záujmové územie do obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*).

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu tu predstavujú lužné lesy nížinné zväzu *Ulmenion* a lužné lesy vrbovo - topoľové zväzu *Salicion albae*. Vzhľadom k využívaniu územia sa z nej však nezachovalo takmer nič. Územie bolo odlesnené, využívané pre poľnohospodárstvo, drobnú ťažbu štrku a ukladanie komunálnych odpadov. Na úkor lužného lesa sa rozvinula najmä ruderalná, nitrofilná vegetácia. Porasty stromov a krov majú väčšinou sekundárny charakter a nedosahujú vyššieho veku.

SÚČASNÝ STAV BIOTY

Flóra a vegetácia

Súčasnú vegetáciu reprezentujú v záujmovom území nasledovné typy a skupiny vegetácie:

Porasty stromov a krov sa nachádzajú vo väčších či menších skupinách v celom záujmovom území. Svojim zložením pripomínajú vrbovo - topoľový lužný les, rozšírili sa tu zrejme druhotne, po opustení ťažobných jám.

V drevinovom poschodí dominujú vrby - vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*). Topoľ - topoľ čierny (*Populus nigra*) a jeho krížence s euroamerickými topoľmi - má len 10 - 30 % zastúpenie. Krovitú etáž tvorí baza čierna (*Sambucus nigra*), vrba purpurová (*Salix purpurea*), zriedkavo sa objavuje hloh jednoosemenný (*Crataegus monogyna*), svib krvavý (*Swida sanguinea*). Na okrajoch porastov sú vyvinuté krovité lemy, kde dominuje v závislosti od vlhkosti substrátu buď vrba purpurová alebo trnka (*Prunus spinosa*).

V podraсте sa uplatňujú najmä nitrofilné druhy pŕhl'ava dvojdomá (*Urtica dioica*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), lipnica pospolitá (*Poa trivialis*). Vyskytujú sa aj popínavé a ovíjavé druhy, typické pre lužný les - chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*), povoja plotná (*Calystegia sepium*). Hojný je aj invázny druh astra novobelgická (*Aster novi-belgii*).

Synantropná vegetácia - poľnohospodárska krajina poskytuje množstvo stanovišť pre vývoj ruderalnej vegetácie. V záujmovom území sa vyskytuje ruderalná vegetácia, typická pre okrajové časti miest s druhmi ako štiav lúčny (*Acetosa pratensis*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), čakanka obyčajná (*Cichorium intybus*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), škarda vláskovitá (*Crepis capillaris*), mrkva obyčajná (*Daucus carota*), pyštek obyčajný (*Linaria vulgaris*), mätonoh trváci (*Lolium perenne*), chlpánik obyčajný (*Pilosella officinarum*), parumanček nevoňavý (*Tripleurospermum perforatum*), a.i. Mnohé z týchto druhov predstavujú známe alergény.

Oráčky, záhrady a sady sú vhodné pre vývoj *segetálnej vegetácie*. Tá je v území zastúpená spoločenstvami zväzov *Caucalidion lappulae*, *Panico-Setarion*, *Sherardion*, *Veronico-Euphorbion*. Intenzívna poľnohospodárska výroba ochudobnila druhovú pestrosť spoločenstiev týchto zväzov. Najčastejšími poľnými burinami sú rôzne druhy láskavcov (*Amaranthus* sp.), lobôd (*Atriplex* sp.), mrlíkov (*Chenopodium* sp.), metlička obyčajná (*Apera spica-venti*), kapsička pastierska (*Capsella bursa-pastoris*), vesnovka obyčajná (*Cardaria draba*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*), prstenec obyčajný (*Cynodon dactylon*), durman obyčajný (*Datura stramonium*), ježatka kuria (*Echinochloa crus-galli*), milota menšia (*Eragrostis minor*), pohánkovec ovíjavý (*Fallopia convolvulus*), galinsoga drobnokvetá (*Galinsoga parviflora*), portulaca kapustná

(*Portulaca oleracea*), mohár sivý (*Setaria pumila*), parumanček nevoňavý (*Tripleurospermum perforatum*) a mnohé ďalšie.

Vegetácia intravilánu – ide predovšetkým o vysadenú vegetáciu – parky, uličná zeleň, stromoradia, záhrady a sady, cintoríny, v priemyselných zónach dominujú rôzne buriny a náletové dreviny.

Vodná a močiarna vegetácia je sústredená na niekoľko malých vodných plôch popri Nosickom kanáli, ktoré sú pozostatkom po ťažbe štrku. Po opustení ťažobných jám sa tu vyvinuli bohaté mokradňové spoločenstvá, ktoré boli negatívne ovplyvňované znečistením tuhými a tekutými odpadmi. Značne pokročil aj proces zazemňovania a postupného zarastania. Nachádzajú sa tu porasty trsti obyčajnej (*Phragmites australis*), ktoré lemujú malú vodnú plochu s výskytom červenavca plávajúceho (*Potamogeton natans*). Na okrajoch rastie mäta vodná (*Mentha aquatica*), mäta dlholistá (*M. longifolia*), karbinec európsky (*Lycopus europaeus*), vrčica vrcholistá (*Lythrum salicaria*), žabník skorocelový (*Alisma plantago-aquatica*).

Ďalšia plocha vodnej vegetácie predstavuje oblúkovitú depresiu s drobnými vodnými plochami a jedným väčším jazierkom so štrkovými brehmi. Lemovaná je nesúvislým porastom topoľov a vrč. Pobrežnú bylinnú vegetáciu tvoria porasty sitiny článkovanej (*Juncus articulatus*), žabníka skorocelovitého (*Alisma plantago-aquatica*), lipnice pospolitej (*Poa trivialis*), mäty vodnej (*Mentha aquatica*). Okolo drobných vodných plôch sa vyskytuje ostrica pašachorová (*Carex pseudocyperus*) v niekoľkých bohatých trsoch - bultoch. Vo väčšom jazierku vodnú hladinu bohato osídľuje červienka hrebenatá (*Coleogeton pectinatus*).

Tretia vodná plocha nemá brehový porast, len v zadnej časti sa nachádzajú krovité porasty vrby purpurovej. Pred niekoľkými rokmi bývala bohato osídlená vodnou a močiarnou vegetáciou. Znečistenie z bezprostredného okolia však spôsobuje úbytok viacerých druhov rastlín a živočíchov. Na lokalite úplne vymizol škripinec jazerný (*Schoenoplectus lacustris*), ktorý tu bol zaznamenávaný pravidelne každý rok, naposledy v r.1995.

Vodnú submerznú vegetáciu tvoria malé populácie najodolnejších druhov vodomor kanadský (*Elodea canadense*) a rožkatec ponorený (*Ceratophyllum demersum*). Litorálnu vegetáciu tvoria riedke porasty pálky (*Typha latifolia*, *T. angustifolia*), na štrkovom brehu od železnice dominuje mäta vodná (*Mentha aquatica*) a žabník skorocelovitý (*Alisma plantago-aquatica*). Vyskytuje sa tu vzácnejší druh z čeľade mrkvovité, haluchovka vodná (*Phellandrium aquaticum*) a tiež niekoľko trsov ostrice pašachorovej (*Carex pseudocyperus*). Len zriedkavo sú zastúpené bežné druhy, ako iskerník jedovatý (*Ranunculus sceleratus*), čistec močiarny (*Stachys palustris*), roripa lesná (*Roripa sylvestris*), mäkkul'a vodná (*Myosoton aquaticum*).

Fauna

Vzhľadom na charakter biotopov, stupeň antropogénnych vplyvov a napojenie širšieho záujmového územia na migračné koridory v tejto časti alúvia Váhu, nachádzame v širšom záujmovom území pomerne pestré zastúpenie živočíšnych spoločenstiev lužného lesa, malých poriečnych tóní, štrkových lavíc i rumovísk, pričom určujúcou formáciou je zvyšok lužného lesa. Vcelku možno označiť tunajšie zoocenózy za typické pre prechodnú zónu - ekotón na styku ekosystému lužného lesa a agroceenózy. Popri typických lesných druhoch sú tu zastúpené aj druhy otvorených stanovišť, čo súvisí práve s prítomnosťou okolitých poľnohospodárskych kultúr. Doznieva tu taktiež vplyv výbežku panónskej nížiny, preto tu nachádzame aj viaceré teplomilné elementy.

Fauna bezstavovcov je v území pomerne neznáma.

Z ulitníkov sú tu veľmi rozšírené bežné druhy ako slimák záhradný (*Helix pomatia*), slimák červenavý (*Monachoides incarnata*), jantárovka veľká (*Succinea putris*) a slimák meňavý (*Cepea hortensis*). Všetky obľubujú nitrofilné stanovištia. Na suchších ruderalných stanovištiach žije aj

juhovýchodoeurópsky prvok - slimák pásikavý (*Cepea vindobonensis*). Početné sú aj bežné druhy slizniakov. Z vodných druhov je hojný vodniak vysoký (*Lymnea stagnalis*), zriedkavejšia je kotúľka veľká (*Planorbis corneus*).

Z kôrovcov sa tu masovo vyskytujú najmä dafnie (*Daphnia*), v periodických mlákach - koľajách bola zistená aj vzácnejšia žiabronôžka letná (*Branchipus stagnalis*).

Z pavúkov tu žijú druhy viazané na močiarnu vegetáciu, napr. čelústnatka trstinová (*Tetragnatha extensa*), lovčíci, ale aj teplomilné druhy - skákavky a zriedkavý križiak pásavý (*Argiope bruennichi*).

Hmyz reprezentujú nápadné vážky - hojná je vážka ploská (*Libellula depressa*) i obyčajná (*Sympetrum vulgatum*), vzácnejšie sú šidielka a hadovky. Početne sú zastúpené aj rovnokrídlovce. Vo výsypkách organického odpadu žije medvedík obyčajný (*Gryllotalpa gryllotalpa*), z kobyliek tu bola zistená napr. kobylka krídlatá (*Phaneroptera falcata*), veľmi početné sú na trávnych plochách koníky. Pre vodné plochy sú typické vodné bzdochy - chrabáky žltkastá (*Notonecta glauca*), splošťula bahenná (*Nepa cinerea*) a vodomerky (*Hydrometra*). Z chrobákov tu nachádzajú dobré podmienky bežné druhy bystrušiek (*Carabus*), zistený tu bol aj mrcinár škvrnitý (*Hister quadrimaculatus*), veľmi bežný snehuľčík obyčajný (*Cantharis rustica*), vrbinár hladký (*Clytra laeviuscula*), liskavky - napr. liskavka mäťová (*Chrysomela coerulea*) a topoľová (*Melasma populi*) a z vodných druhov potápniky (*Dytiscus*), potápníček bahenný (*Hydroporus palustris*) a krútnavce (*Gyrinus*).

Z motýľov sú tu najnápadnejšie babôčky, ktorých larvy sa vyvíjajú na žihľave. Hojné sú aj modráčiky, očkáne a mlynáriky. Zo vzácnejších druhov tu bol zistený lišaj marinkový (*Macroglossum stellatarum*) a drevotoč obyčajný (*Cossus cossus*).

Spomedzi rýb sa v minulosti vyskytoval - karas obyčajný (*Carassius carassius*), no tento druh pravdepodobne na lokalite vyhynul. Pozorovaný bol len jalec hlavatý (*Leuciscus cephalus*), ktorého tam zrejme vysadili rybári.

Z obojživelníkov sú tu hojné tzv. vodné skokany - skokan rapotavý (*Rana ridibunda*), skokan krátkonohý (*R. lessonae*) a ich kríženec - skokan zelený (*R. esculenta*). Zistený bol aj skokan štíhly (*R. dalmatina*), hrabavka škvrnitá (*Pelobates fuscus*) a ropucha zelená (*Bufo viridis*). K bežným druhom patrí tiež rosníčka zelená (*Hyla arborea*) a kunka obyčajná (*Bombina orientalis*). Z mlokov tu žije popri mlokovom obyčajnom (*Triturus vulgaris*) aj oveľa vzácnejší mlok veľký (*Triturus cristatus*). Tento sa stabilne vyskytuje len v najjužnejšie situovanej vodnej ploche popri Nosickom kanáli.

Z plazov nachádza v záujmovom území stabilné podmienky len jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*) a užovka obyčajná (*Natrix natrix*).

Z vtákov sú na vodné plochy viazané viaceré druhy. K hniezdičom patrí napr. kačica divá (*Anas platyrhynchos*), sliepočka vodná (*Gallinula chloropus*), vzácnejšie aj chochlačka vrkočatá (*Aythya fuligula*).

Za potravu sem zaletuje volavka popolavá (*Ardea cinerea*) a bocian biely (*Ciconia ciconia*). Dobré podmienky v území nachádzajú aj bažant obyčajný (*Phasianus colchicus*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), hrdlička záhradná (*Streptopelia turtur*) i poľná (*S. turtur*) a veľa druhov spevavcov - napr. drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*T. philomelos*), drozd čvíkotavý (*T. pilaris*), slávik obyčajný (*Luscinia megarhynchos*), penice (*Sylvia*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), kolibkárik spevavý (*Phylloscopus trochilus*), svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*), trsteniarik obyčajný (*Acrocephalus palustris*), oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), sýkorky (*Parus*) atď. Zriedkavo tu hniezdi aj kúdelníčka lužná (*Remiz pendulinus*). Počas migrácií sa tu zastavujú mnohé ďalšie druhy vtákov - napr. chriašteľ, bahniaky...

Z cicavcov typických pre okolité agrocenózy do územia prenikajú zajac poľný (*Lepus europaeus*) a hraboš poľný (*Microtus arvalis*). Prevládajú tu však lesné druhy - ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*) a hrdziak hôrny (*Clethrionomys glareolus*), ktoré majú podstatný význam v potravnom reťazci.

Zo semiaquatických druhov tu žije hryzec vodný (*Arvicola terrestris*) a ondatra pižmová (*Ondatra zibethica*). Zistená tu bola aj myška drobná (*Micromys minutus*) a zo synantropných druhov myš domová (*Mus musculus*) a potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*).

Z hmyzožravcov je na lokalite najhojnejší piskor obyčajný (*Sorex araneus*), ďalej tu žije bieložúbka krpatá (*Crocidura suaveolens*), krt obyčajný (*Talpa europaea*) a jež bledý (*Erinaceus concolor*).

Z predátorov tu nachádzajú hojnosť potravu lasicovité šelmy - lasica obyčajná (*Mustela nivalis*), hranostaj obyčajný (*M. erminea*) a tchor obyčajný (*Putorius putorius*), vzácnejšia je liška obyčajná (*Vulpes vulpes*). Z raticovej poľovnej zveri sa v území vyskytuje srnec hôrny (*Capreolus capreolus*).

VÝSKYT CHRÁNENÝCH, VZÁCNÝCH A OHROZENÝCH DRUHOV BIOTY A BIOTOPOV

O kvalite, významnosti a ochrane jednotlivých biotopov a druhovej ochrane bioty pojednáva Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.

Zo vzácnějších druhov rastlín vyskytujúcich sa v záujmovom území, zriedkavých v Trenčianskom regióne, možno spomenúť ostricu pašachorovú (*Carex pseudocyperus*), haluchovku vodnú (*Phellandrium aquaticum*) a škripinec jazerný (*Schoenoplectus lacustris*).

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny sú všetky voľne žijúce vtáky chránenými druhmi živočíchov, čo sa prirodzene vzťahuje aj na možný výskyt vtáctva v priamo dotknutom areáli, či záujmovom území. Spomedzi druhov vtákov vyskytujúcich sa v záujmovom území možno spomenúť bociana bieleho (*Ciconia ciconia*), ktorý je podľa prílohy č. 32 k Vyhláške MŽP SR č. 24/2003 Z.z. chráneným druhom európskeho významu. Ostatné druhy vtákov uvedené v rámci charakteristiky fauny záujmového územia sú považované za chránené druhy národného významu.

Z chránených druhov ostatných skupín živočíchov (príloha č. 6 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z.) vyskytujúcich sa v záujmovom území sú medzi druhy európskeho významu spomedzi obojživelníkov zaradené *Rana lessonae*, *Rana dalmatina*, *Pelobates fuscus*, *Bufo viridis*, *Hyla arborea*, *Bombina bombina*, *Triturus cristatus*, z plazov sem patrí len *Lacerta agilis*. Všetky spomenuté druhy živočíchov predstavujú druhy bežne sa vyskytujúce na Slovensku. Z chránených druhov živočíchov národného významu žijú v záujmovom území z obojživelníkov *Rana ridibunda*, *Rana esculenta* a *Triturus vulgaris*, z plazov *Natrix natrix* a z cicavcov *Crocidura suaveolens*, *Sorex araneus*, *Erinaceus concolor* a *Mustela erminea*.

Ochranou vodných biotopov sa zaoberá Ramsarská konvencia (Dohovor o mokradiach), ktorá hovorí o ochrane všetkých typov vodných biotopov, keďže stanovištia vodnej, močiarnej a pobrežnej vegetácie patria z celosvetového hľadiska medzi najviac ohrozené. Kritériami pre posúdenie vzácnosti a významnosti jednotlivých biotopov môžu byť: pôvodnosť, reálny stav, začlenenie v ÚSES, zaradenie medzi chránené územia a výskyt chránených a ohrozených druhov bioty.

V záujmovom území boli mokrade evidované v rámci mapovania mokradí SZOPK v Prievidzi, v rámci ktorého boli klasifikované v štyroch skupinách – mokrade medzinárodného, národného, regionálneho a lokálneho významu. V okrese Trenčín je evidovaných 17 regionálnych a 20 lokálnych

mokradí. Priamo v záujmovom území sa nachádzajú len dve mokrade lokálneho významu – Enkláva Trenčianska Teplá s výmerou 60 tis. m² a Depo Trenčianska Teplá s výmerou 5000 m².

Okrem spomenutých mokradí sa v záujmovom území nevyskytujú biotopy, ktoré by vykazovali prvky ohrozenosti alebo vzácnosti a viazali tak ekososologicky významné druhy bioty. Výskyt takýchto biotopov je skôr viazaný na bezprostredné okolie Váhu, ktoré už nie je súčasťou záujmového územia.

VÝZNAMNÉ MIGRAČNÉ KORIDORY ŽIVOČÍCHOV

V blízkosti záujmového územia prechádza významná migračná trasa vtáctva, ktorú predstavuje údolie Váhu. Rieka Váh je súčasťou nadregionálnych koridorov ťahových ciest vtákov vedúcich zo severnej Európy smerom na juh do východnej a južnej Afriky. Touto cestou migruje aj časť severských populácií bocianov a sokolov. V období jarnej a jesennej migrácie môžu tak niektoré druhy vtáctva využiť najmä poľné plochy pre krátkodobý oddych alebo ako zdroj potravy.

KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA, SCENÉRIA.

Krajina a jej štruktúra

Záujmové územie tvorí poľnohospodárska a sídelná krajina nivy Váhu. Z hľadiska geoekológie označujeme danú krajinu ako typ montánny mierneho pásma, subtyp teplá kotlinová krajina akumulčno-erózna s kapilárnymi a pórovými podzemnými vodami.

Na formovaní krajiny záujmového územia sa v minulosti dominantne podieľali prírodné zložky, ktoré sformovali prvotnú krajinnú štruktúru. Išlo hlavne o proces fluviálnej akumulácie s vytvorením širokej nivy. Dnešný stav územia je výsledkom pôsobenia mnohých antropogénnych činiteľov, ktoré prvotnú štruktúru krajiny nahradili a úplne tak zmenili jej pôvodný ráz. Z regionálneho hľadiska to bola práve krajina nivy Váhu, ktorej sa antropogénna premena dotkla najviac.

Pôvodnú krajinu záujmového územia vytvorila rieka Váh, ktorá svojou ramennou sústavou, častými záplavami a prínosom štrkovo-piesčitého materiálu vytvorila ideálne podmienky pre sformovanie lužných lesov, ktoré v krajine záujmového územia dominovali. Rozvoj sídel, rozsiahle odlesňovanie, tiež intenzifikácia poľnohospodárstva a podstatné ovplyvnenie vodného režimu dali základ tomu, že súčasná krajina má oproti pôvodnej úplne odlišný charakter. Lužné lesy zo záujmového územia úplne vymizli a boli nahradené ornou pôdou a rozsiahlou zástavbou.

V centrálnej časti záujmového územia dominuje zastavané prostredie intravilánu obce, ktorý je tvorený zástavbou vidieckeho typu, s pomerne nízkym zastúpením záhradnej vegetácie. Okolo intravilánu je sústredené poľnohospodárske využívanie krajiny. Poľnohospodárstvo využíva polia, ktoré vznikli odlesnením. Orná pôda má spolu so zastavanými plochami dominantné postavenie v prvkoch súčasnej krajinej štruktúry.

Významnými antropogénnymi líniovými prvkami záujmového územia sú cesta I/61 Trenčín - Nové Mesto nad Váhom a železničná trať č.120 Bratislava – Žilina.

Priamo dotknutý areál cukrovaru sa nachádza na nive Váhu, ktorá bola premenená na poľnohospodársku pôdu. Ide o plochu lokalizovanú na severnom okraji intravilánu obce, na prechode sídelného prostredia do poľnohospodárskej krajiny, ovplyvnenú koncentráciou dopravných líniových prvkov - železnice a cesty I. triedy.

SCENÉRIA KRAJINY

Priamo dotknutý areál navrhovanou činnosťou predstavuje existujúci cukrovar nachádzajúci sa na okraji intravilánu obce Trenčianska Teplá. Okolité susediace plochy v extraviláne sú

poľnohospodársky využívané ako role. V súčasnosti je cukrovar po etape modernizácie. Okrem budovy vrátnice, administratívnej budovy a výrobných hál sa v areáli, resp. jeho blízkom okolí, nachádza aj niekoľko typov nádrží (ťažkoštiavna nádrž, odkalovacie nádrže a pod.).

Celý areál a jeho bezprostredné okolie možno charakterizovať ako územie značne ovplyvnené zásahmi ľudskej činnosti.

Optický vnem lokality obyvateľmi či náhodne prechádzajúcimi je závislý predovšetkým od výhľadového miesta pozorovateľa. Z intravilánu obce je cukrovar vzhľadom na prítomnosť výrobných hál, železničnej vlečky a komínov vnímaný ako typický priemyselný areál. V prípade vnemov z extravilánu obce, celý areál cukrovaru v podstate splýva s okrajovou zástavbou, až na výraznu dominantu upozorňujúcu na jeho prítomnosť, ktorou je vysoký komín a nádrž.

OBYVATEĽSTVO, JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNOHISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA.

Obec Trenčianska Teplá leží v južnej časti Ilavského podolia neďaleko ústia Tepličky do Váhu. Jej súčasťou je miestna časť Dobrá a Priles. Intravilán obce leží v nadmorskej výške okolo 200 m n.m., chotár vo výške 216 - 525 m n.m. Administratívne patrí obec do Trenčianskeho kraja, okresu Trenčín. Výmera k.ú. obce je 1513 ha.

OBYVATEĽSTVO

Demografické údaje

V dotknutej obci Trenčianska Teplá žije podľa výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov, ktoré sa uskutočnilo v roku 2011 4109 obyvateľov, z ktorých tvoria ženy 50,7 %.

Základné údaje o obyvateľstve obce Trenčianska Teplá (Sčítanie obyvateľov, domov a bytov, 2011)

Trvale bývajúcce obyvateľstvo		
spolu	muži	ženy
4109	2026	2083

SÍDLO

Trenčianska Teplá

1355 Topla, 1439 Teplá, 1461 Thepla, 1598 Tepla, 1920 Trenčianska Teplá (Priles: 1438 Preles, 1476 Prielessye)

Obec sa spomína v r. 1355. Patrila panstvu Trenčín, časť rodine Záluskovcov, Zaliskovcov. V r. 1598 mala 66 domov, r. 1720 16 daňovníkov, 1784 140 domov, 177 rodín a 958 obyvateľov, 1828 130 domov a 1101 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, v 17. storočí pestovali chmeľ. Na prelome 19. a 20. storočia sa začal v obci rozvíjať priemysel. Obyvateľstvo sa za 1. republiky zaoberalo domácimi remeslami, pracovali v Živ. produkčnom liehovare (jestvoval do r.1949) a v predmetnom Považskom cukrovare.

(Príles - obec sa spomína v r. 1438. Patrila zemianskym rodinám Príleských, Neršických. V roku 1598 mala 11 domov, 1784 19 domov, 18 rodín a 91 obyv., 1828 8 domov a 106 obyvateľov. V pol.19. storočia splynula s Trenčianskou Teplou).

Svojou polohou sa obec stala už v minulosti dôležitou cestnou i železničnou križovatkou. V r. 1860 bola vybudovaná železničná trať cez Vlársky priesmyk, v r. 1909 električka do Trenčianskych Teplíc.

PRIEMYSELNÁ VÝROBA

V neďalekom meste Trenčín sú z hľadiska priemyslu zastúpené najmä strojárské, textilné a potravinárske podniky. Priemyselné zóny mesta sú sústredené v jeho okrajových častiach a sú napojené na významné dopravné koridory. Najvýznamnejšími priemyselnými podnikmi sú TRENS, a.s., ACCORD, a.s., OLD HEROLD, a.s., Letecké opravovne, a.s., Konštrukta, a.s., a iné.

Okrem priemyslu mesta Trenčín možno spomedzi významnejších priemyselných podnikov okresu spomenúť Skloobal a.s., v Nemšovej, cementáreň CEMMAC a.s., Horné Slnie a DNV – ENERGO, v Dubnici n. Váhom, ktoré patria zároveň k najväčším znečisťovateľom ovzdušia okresu Trenčín.

V rámci záujmového územia je priemysel zastúpený predmetným cukrovarom a.s. Považský cukor a moderným závodom LEONI SLOWAKIA na výrobu elektrických káblov a šnúr, vyvážajúcim svoje produkty takmer do celej Európy, ktorý sa nachádza v miestnej časti Dobrá.

POĽNOHOSPODÁRSKA VÝROBA

Územie nivy Váhu bolo v minulosti odlesnené a dnes sa využíva najmä pre poľnohospodárske účely, nakoľko niva Váhu poskytuje vhodné klimatické a terénne podmienky pre pestovanie rôznych kultúr.

V rámci k.ú. obce Trenčianska Teplá hospodária viaceré subjekty s týmito výmerami:

PD Trenčín - Opatová o výmere 1 231 ha PPF na území obce, z toho je ornej pôdy 860 ha a trvalých trávnych porastov 371 ha,

PD Flóra – Trenčianska Teplá hospodári na výmere 5,6 ha ornej pôdy,

urbárske združenia hospodária na 260 ha,

cirkev a ostatné súkromné osoby na výmere 138 ha.

Podľa prílohy č. 1 Nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z.z. sa poľnohospodársky využívané pozemky v k.ú. obce Trenčianska Teplá zaraďujú medzi zraniteľné oblasti. Tieto definuje vodný zákon (č. 364/2004 Z.z.) ako poľnohospodársky využívané územia, z ktorých odtekajú vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujú do podzemných vôd, v ktorých je koncentrácia dusičnanov vyššia ako 50 mg.l⁻¹ alebo sa môže v blízkej budúcnosti prekročiť.

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

Celková výmera LPF v okrese Trenčín predstavuje podľa údajov Lesoprojektu Zvolen 30 461,31 ha, čo z celkovej výmery okresu predstavuje 45,14 %. Výmera porastovej plochy okresu, ktorá predstavuje údaj o reálnej výmere lesa, nakoľko LPF zahŕňa aj pozemky, ktoré nie sú porastené drevinami (lesné sklady, cesty, funkčné plochy, škôlky atď.) je 30 116,54 ha. Na uvedenej výmere porastovej plochy v okrese sa hospodárske lesy podieľajú 25 939,5 ha, ochranné lesy 3082,2 ha a lesy osobitného určenia 1094,9 ha.

V záujmovom území je zastúpenie LPF minimálne. Lesné hospodárstvo má v rámci k.ú. obce výmeru 398 ha.

DOPRAVA A INÁ INFRAŠTRUKTÚRA

DOPRAVA

Obcou Trenčianska Teplá prechádza cesta I/61, ktorá po vybudovaní diaľnice D1 prevzala prepravu na krátke vzdialenosti a má charakter regionálneho cestného ťahu, ktorý plní funkciu zbernej trasy pre dopravu uskutočňovanú na cestách II. resp. III. triedy smerujúcich na diaľnicu.

Železničná dopravná infraštruktúra záujmového územia zodpovedá miere jeho urbanizácie. Trenčianskou Teplou prechádza železničná trať Bratislava - Žilina - Košice, Trenčianska Teplá - Brno, Trenčianska Teplá - Lednické Rovné. Železničná trať Trenčianska Teplá - Trenčianske Teplice vybudovaná ako úzkokoľajná trať, plní skôr funkciu trate miestneho významu, ktorá spája kúpele s ostatným okolím. Uvedená trať plní v prevažnej miere funkciu rekreačnej prepravy.

Z hľadiska leteckej dopravy je najbližším letiskom k záujmovému územiu regionálne verejné letisko Trenčín s vojenskou a civilnou prevádzkou. Uvedené letisko plní funkciu prevažne vojenského letiska, pre civilnú prevádzku prevažne športového charakteru.

Vodná doprava v záujmovom území v súčasnosti nie je zastúpená. Váh je zatiaľ splavnený po Seredí. Plánované verejné prístavy sú v Novom meste nad Váhom, Trenčíne, Dubnici, Púchove a Považskej Bystrici.

ELEKTRICKÁ ENERGIA

Výrobu elektrickej energie na území Trenčianskeho okresu zabezpečujú vodné elektrárne Váhu a závodné elektrárne, ktoré si vyrábajú elektrinu len pre vlastnú potrebu.

Na rieke Váh je na území Trenčianskeho kraja vybudovaných 9 vodných elektrární s celkovým inštalovaným výkonom 260,6 MWe. V celom povodí Váhu je na území kraja vybudovaných aj 19 malých vodných elektrární s celkovým inštalovaným výkonom 1,214 MWe.

Záujmové územie je zásobované elektrickou energiou z distribučnej siete VVN č. 495 Bošáca – Varín a vedenia č.275 Križovany - Považská Bystrica.

Obec Trenčianska Teplá je elektrifikovaná, elektrická energia sa rozvádza 22 kV rozvodmi.

ZÁSOBOVANIE PLYNOM, VODOU, ODKANALIZOVANIE A ODVOZ TKO

Na území obce je vybudovaná ČOV. Vodovod je vybudovaný v Trenčianskej Teplej a miestnej časti Dobrá aj v miestnej časti. Na druhej strane kanalizácia chýba aj v miestnej časti Dobrá.

Obec je splynofikovaná okrem miestnej časti Príles.

Vývoz TKO je zabezpečovaný na centrálnu skládku „Luštek“ v k.ú. Dubnice nad Váhom.

SLUŽBY

Vybavenosť územia službami je na úrovni typickej vidieckej vybavenosti sídiel. V obci Trenčianska Teplá je postavená 1 základná škola. Predškolská výchova je sústredená v dvoch materských školách. Je tu zriadená aj pomocná internátna škola s kapacitou 30 detí. V centre obce sa nachádza budova pošty, v ktorej je umiestnená Poštová banka. V budove Obecného úradu je umiestnená Obecná knižnica.

Na území obce je zariadenie opatrovateľskej služby s kapacitou 8 ľudí.

REKREÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Celoslovenský problém nedostatočného využitia turistického potenciálu krajiny sa prejavuje aj v okrese Trenčín. Napriek blízkosti hraníc s Českou republikou je zaznamenávaná len malá intenzita cezhraničného cestovného ruchu. V oblasti je nedostatok ubytovacích kapacít, nízka úroveň služieb cestovného ruchu a nedostatočná propagácia a marketing. Jediné lepšie zabehnuté odvetvie turizmu predstavuje kúpeľný turizmus zastúpený v blízkom okolí záujmového územia neďalekými Trenčianskymi Teplicami.

V samotnom záujmovom území sa rekreačné zariadenia nenachádzajú.

KULTÚRNOHISTORICKÉ PAMiatKY A POZORUHODNOSTI

V obci sa nachádza kostol r.k. barokový z r. 1733 postavený na starých základoch, zaklenutý v r. 1790 a pomník padlých od V. Ihriského z r.1928.

ARCHEOLOGICKÉ A PALEONTOLOGICKÉ NÁLEZISKÁ

Archeologickou lokalitou záujmového územia je žiarové pohrebisko lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej, nachádzajúce sa v k.ú. obce Trenčianska Teplá.

SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA.

CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Z hľadiska územnej ochrany nezasahuje do záujmového územia žiadne chránené. Najbližšími veľkoplošnými chránenými územiami sú CHKO Biele Karpaty, ktorej hranica je lokalizovaná smerom na západ od záujmového územia (až za tokom rieky Váh), smerom na východ je to zasa hranica CHKO Strážovské vrchy. Z maloplošných chránených území sa najbližšie k záujmovému územiu vyskytuje PR Trubárka a PR Zamarovské jamy, ktoré spadajú do pôsobnosti Správy CHKO Biele Karpaty.

Druhy rastlín a živočíchov, chránené v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ani chránené stromy sa v priamo dotknutom areáli nevyskytujú. Chránené stromy sa nevyskytujú ani v záujmovom území.

ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY

Považské podolie je územie s nízkou ekologickou stabilitou, s najviac pozmenenými biotopmi. Podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Trenčín (1993) možno v najbližšom okolí záujmového územia vyčleniť nižšie uvedené prvky ÚSES.

Južne od záujmového územia prechádza regionálny biokoridor Zamarovské jamy - Žihlavník - Baske, ktorý spája biocentrá nivy Váhu cez Trubárku na Žihlavník - Baske v Strážovských vrchoch a vyúsťuje do nadregionálneho biokoridoru. Prechádza prevažne lesnou krajinou a okrajmi lúk, iba v nive Váhu poľnohospodárskou krajinou. Stresovým faktorom je tu kanál Váhu (Nosický kanál), železnica a cestná komunikácia Trenčín - Trenčianska Teplá.

Širším záujmovým územím prechádza nadregionálny biokoridor rieky Váh, ktorý tvoria prevažne zvyšky brehových porastov mäkkého luhu (miestami narušené dosadbami topola kanadského) a močiarne a vodné biotopy. Stresovými faktormi sú tu najmä cestné komunikácie, intenzívne poľnohospodárstvo, skládky odpadov, ťažba nerastných surovín, hluk z dopravy a trasa diaľnice.

Riekou, jej slepými ramenami a priľahlými brehovými porastami sa šíria živočíšne druhy v oboch smeroch. Pre vtáky je významnou migračnou cestou z interkontinentálneho hľadiska. Je to jedna z hlavných spojnic medzi hniezdiskami vtákov na brehoch Baltického mora (severné pobrežie Poľska, južné pobrežie škandinávskych štátov) a ich zimoviskami na brehoch Stredozemného mora v

južnej Európe a severnej Afrike. Časť populácie migrujúcich vtákov sa však touto cestou dostáva na svoje zimoviská až v južnej Afrike. Touto cestou migrujú všetky, nielen vodné druhy vtákov. Na základe dlhodobého výskumu Liptovskej Mary a Oravskej priehrady možno konštatovať, že vážsku migračnú cestu využíva 86 druhov vodných vtákov, z ktorých viac než polovica sa nachádza na červenom zozname ohrozených a vzácných druhov vtákov Slovenska (Feriancová-Masárová, Kalivodová, 1994). Tento koridor využívajú tiež niektoré južné druhy živočíchov pri prenikaní na sever (babôčka bodliaková, lišaj smrtihlav a iné). Koridorom prenikali v minulosti aj niektoré teplomilné živočichy (korytnačka močiarna, jašterica zelená, krakľ a belasá, tchor stepný a iné), pokiaľ aglomerácie ľudských sídiel nevytvorili nepreniknuteľné bariéry v biokoridore.

Výstavbou Vážskej kaskády došlo k podstatnému obmedzeniu funkcie Váhu ako migračného koridoru rýb európskeho významu. Predtým súvislá vážska populácia hlavátky bola roztrieštená na ostrovčekovité refúgiá, z ktorých jedno sa nachádza v úseku Nové Mesto nad Váhom - Trenčín. Váh plní funkciu genofondového rezervoáru rýb celoslovenského významu.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

Nepredpokladajú sa žiadne extra zvýšené požiadavky na vstupy (pôda, voda iba na sociálne účely a nepredpokladáme žiaden zvýšený vplyv na okolie), nakoľko je to stavba umiestnená v areáli cukrovaru v blízkosti skladov a už existujúceho staršieho sila.

Aj keď pribudne výdych z odprášenia presypových miest, ktorý bude súčasťou sila (bude spĺňať zákonom predpísané limity), nebudú žiadne negatívne výstupy, pretože cukor sa presýpa aj teraz a vybudovaním sila sa odbúrajú presypy pri dovoze cukru z externých skladov.

Situácia prírodného prostredia v časovom horizonte niekoľkých rokov v podmienkach bez realizácie zámeru s už existujúcimi negatívnymi vplyvmi priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, sa bude zhoršovať.

Zdravotné riziká sa nezmenia, akurát sa znížia z hľadiska zníženia, alebo odbúrania fyzicky ťažkej práce a odbúrania viacnásobnej logistiky a s ňou súvisiacich vplyvov

Navrhovaná činnosť nie je umiestnená v ochrannom pásme a ani v blízkosti ochranného pásma chráneného územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny.

Ochranné pásma vnútro areálových inžinierskych sietí cukrovaru budú rešpektované. Navrhovaná stavba nepríde do styku alebo súbehu s verejnými inžinierskymi sieťami.

Predpokladá sa zmena oproti terajšiemu stavu v znížení logistických vplyvov na naše okolie, ale aj u nás, čo má vplyv na bezpečnosť z pohľadu pohybu vozidiel aj ľudí, ako aj zníženie hluku a emisií

Nepredpokladáme žiadne súvislosti, ktoré by mohli mať väčší negatívny vplyv na životné prostredie, ako nevybudovanie nového sila

Riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti nepredpokladáme, nakoľko technológia je overená.

Vzhľadom na naše finančné a priestorové možnosti nemáme iné varianty navrhovanej činnosti ako vybudovanie nového sila.

Pri budovaní veľkokapacitného skladu by boli omnoho vyššie náklady na jeho stavbu, muselo by dôjsť k záberu ďalších pozemkov a neboli by sme schopný znížiť prácnosť a náklady pri viacnásobnom prebaľovaní cukru podľa požiadaviek zákazníkov. Prebaľovanie výrobku má vplyv aj na produkciu odpadov z obalov, čomu sa chceme vyhnúť.

Súčasný vývoj územia v širšom ponímaní je podmienený predovšetkým priemyselnou a poľnohospodárskou výrobou, exploataciou prírodných zdrojov (ťažba štrkopieskov), nedomyslenými zásahmi do krajiny (umelé kanály, veľkoplošné obrábanie pôd, odkalisko a pod.) .

Pri posúdení očakávaného vývoja územia, ak sa činnosť realizuje, vychádzame zo skutočnosti, že ide vyslovene o zónu, kde sa nachádza Považský cukrovar, železničná stanica, železničné depo a navrhovaná zmena je realizovaná v areáli cukrovaru a neovplyvňuje svoje okolie

Podľa platného územného plánu obce Trenčianska Teplá je priamo dotknutý areál Považského cukru a.s., ako aj jeho okolitý priestor určený na priemyselné využitie. Z uvedeného vyplýva, že činnosť akciovej spoločnosti Považský cukor je v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou, čo dokladáme aj vyjadrením obce.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Ako optimálny variant je navrhnutá výstavba jedného sila na cukor s kapacitou skladovania 30 000 t .

Hlavné dôvody: dnes je cukor z dôvodu malých skladovacích kapacít priamo v cukrovare nutné baliť a prepravovať do externých skladov (ktoré nikdy nedosiahnu výhody aké poskytuje silo – kondicionovanie, potravinová bezpečnosť, kapacita skladovania, ...). Okolo 60 % z tohto cukru sa následne vozí späť na prebaľovanie a potom sa dopravuje ku zákazníkovi. Vybudovaním sila sa zníži využívanie externých skladov na minimum, čím sa dosiahne vyššia bezpečnosť skladovania potravín, úspora logistických nákladov, nákladov súvisiacich s balením a prebaľovaním cukru (s tým súvisiaca produkcia odpadov z obalov), energií spotrebovaných na tento účel a úsporu ľudskej práce. Odhadovaná redukcia prepravných kilometrov zo 150000 km na 64000 km a s tým aj pohonných hmôt spotrebovaných na tento účel, nevynímajúc zníženie emisií aj hluku z dopravy.

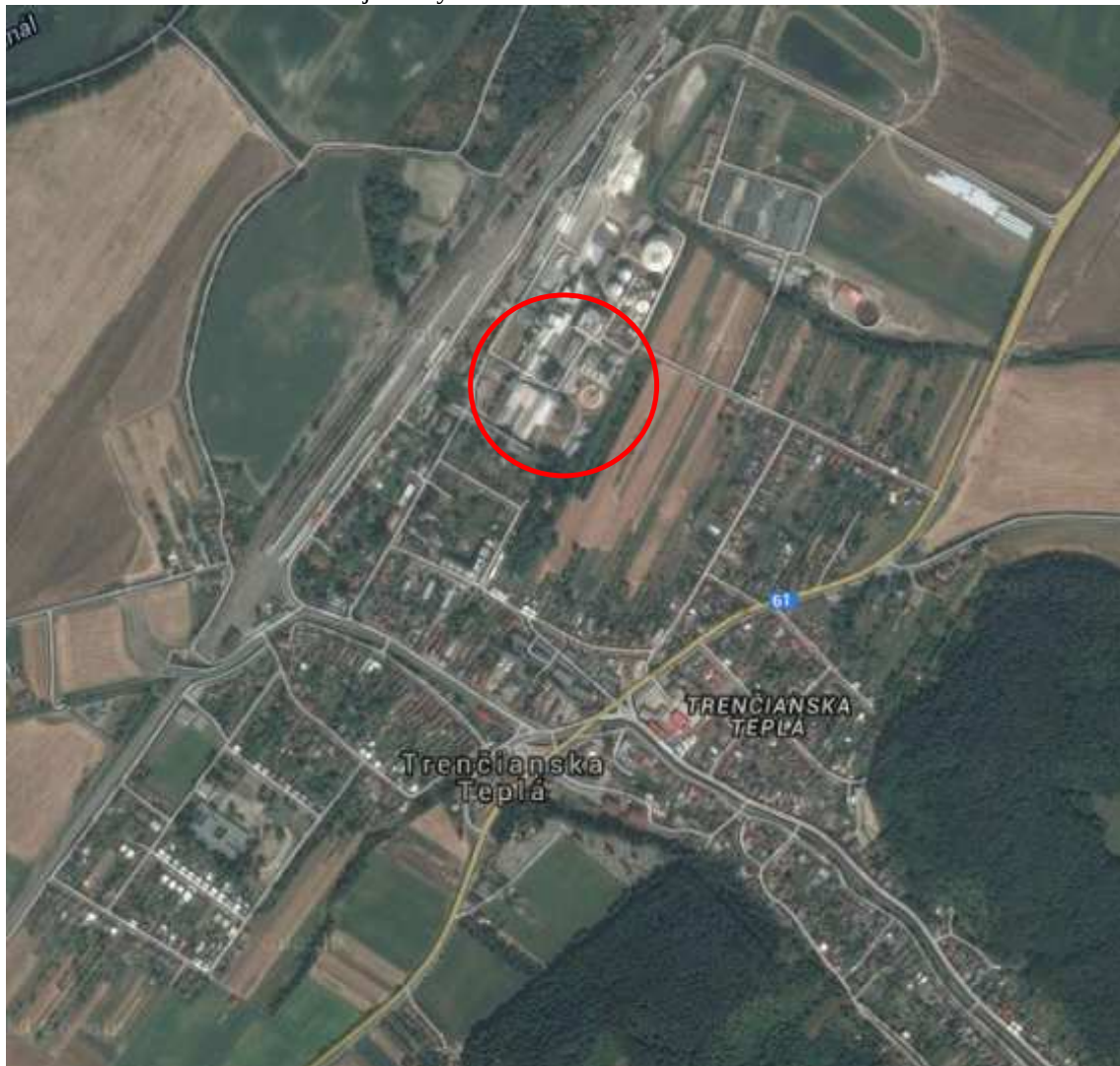
VI. PRÍLOHY:

1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia

Cukrovar bol posudzovaný MŽP SR, Viď prílohy.

2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe

Obr.č.1: Lokalizácia navrhovanej zmeny

3. Výpis z katastra nehnuteľností

4. Vyjadrenie dotknutého štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny

5. Stanovisko príslušného orgánu územného plánovania, či zmena navrhovanej činnosti je v súlade s platnými územnoplánovacími dokumentáciami platnými pre dané územie

6. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti.

Je zapracovaná v oznámení o zmene navrhovanej činnosti

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

9.12.2014

VIII. MENO, PRIEZVISO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

Jaroslav Ulianko, 032/6558611, 0903240396
Roman Drozd, 032/6558605, 0911443691
Cukrovarská 311/9, 914 11 Trenčianska Teplá,

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Ing. Tomáš Adámek (prokurista)